

Postup SZZ

Průběh SZZ z předmětů Fyzická antropologie a Sociokulturní antropologie bude následující

1. Student si vylosuje otázku.
2. Následně se s dozorem usadí do tiché místnosti (pracovna doktorandů vedle Bp1) a má 20 minut na písemnou přípravu.
3. Po 20 minutách (a případném prostoji po předchozím studentovi) představí komisi svoje řešení otázky/tématu s využitím své písemné přípravy; očekává se, že student **samostatně pojedná** téma a představí je v uceleném projevu. Vzhledem k obsažnosti otázky/tématu se předpokládá 5-10 minut dlouhý projev.
4. Členové komise kladou doplňujícími dotazy k tématu, na které student odpoví.
5. V neveřejném jednání komise rozhodne o výsledku diskusí a konfrontací s požadovanými odpověďmi.

Bc_Biologická_A_Seznam

Číslo	Kód otázky	Název tématu
1	BA-BIO-01	Tkáně lidského těla, jejich vlastnosti a funkce
2	BA-BIO-02	Základní stavba pohybového ústrojí člověka a jeho specifika
3	BA-BIO-03	Stavba lidské lebky
4	BA-BIO-04	Postkraniální skelet
5	BA-BIO-05	Nervový systém člověka, rozdělení, funkce, specifika
6	BA-BIO-06	Stavba a funkce lidského mozku, přehled a specifika člověka
7	BA-BIO-07	Lidské smysly, přehled a specifika člověka
8	BA-BIO-08	Cévní systém člověka, přehled a specifika člověka
9	BA-BIO-09	Trávicí systém člověka, přehled a specifika člověka
10	BA-BIO-10	Reprodukční systém člověka, přehled a specifika člověka
11	BA-BIO-11	Funkce lidského skeletu, kostí a kostní tkáně
12	BA-BIO-12	Mikrostruktura kostní tkáně
13	BA-BIO-13	Ontogeneze kosti a kostní tkáně, epigenetické znaky na kostře
14	BA-BIO-14	Metabolismus kostní tkáně
15	BA-BIO-15	Patologie kosterní soustavy
16	BA-BIO-16	Evoluční aspekty lidského skeletu
17	BA-BIO-17	Variabilita lidského skeletu
18	BA-BIO-18	Tafonomie kostí a kostní tkáně
19	BA-BIO-19	Antropometrie – nástroje, postupy a využití
20	BA-BIO-20	Somatoskopie – hodnocení nemetrických znaků a jejich variability
21	BA-BIO-21	Hodnocení somatotypu a výživového stavu
22	BA-BIO-22	Biologický věk, odhad finální výšky postavy u dětí
23	BA-BIO-23	Dentální antropologie – chrup, zuby a jejich využití v antropologii
24	BA-BIO-24	Dermatoglyfika – kůže, dermatoglyfy, jejich vznik, variabilita a využití
25	BA-BIO-25	Metody pro odhad tělesné výšky a proporcí člověka z kosterního nálezu
26	BA-BIO-26	Metody pro odhad dožitého věku na kostře člověka
27	BA-BIO-27	Metody pro určení pohlaví na kostře člověka
28	BA-BIO-28	Metody pro určení populační afinity na kostře člověka
29	BA-BIO-29	Metody terénního antropologického výzkumu pohřebišť
30	BA-BIO-30	Základní statistické metody při hodnocení antropologických dat

Kód otázky	Název tématu	Adekvátní odpověď by měla zahrnovat	Předměty
1 BA-BIO-01	Tkáně lidského těla, jejich vlastnosti a funkce	Odpověď by měla obsahovat ucelený výčet jednotlivých typů tkání lidského těla. Podrobnější popis by se měl věnovat tkáním, které jsou základem struktur pohybového systému, systému vnitřních orgánů a regulačních systémů lidského těla. Studující by měl být schopen rekapitulovat stavbu jednotlivých tkání, jejich výskyt a funkci.	Bi2323
2 BA-BIO-02	Základní stavba pohybového ústrojí člověka a jeho specifika	Studující podá přehled kategorizace hlavních celků pohybové soustavy člověka a podrobnější dělení. Rekapituluje, z jakých tkání jsou jednotlivé celky tvořeny a jaká je jejich funkce. Shrne základní funkci jednotlivých celků. Stručně shrne adaptace pohybové soustavy člověka na vertikální orientaci osového skeletu a s tím související změny oproti čtyřnohým živočichům.	Bi2323, Bi6868, Bi3181, Bi1231
3 BA-BIO-03	Stavba lidské lebky	Studující rozdělí lidskou lebku na dva základní celky. Vysvětlí jejich poměr, definuje význam a vývoj tohoto poměru, definuje funkci každého ze základních celků. Vyjmenuje jednotlivé kosti, které se na stavbě celků lebky podílejí, a je schopen popsat základní charakteristiky vybraných kostí.	Bi2323, Bi6868, Bi3181, Bi1231
4 BA-BIO-04	Postkraniální skelet	Studující rozdělí kostru postkraniálního skeletu na jednotlivé hierarchické celky, definuje jejich funkci a význam při pohybu lidského těla a poloze pro člověka specifické. Vyjmenuje kosti některého z vybraných celků a je schopen podat základní popis charakteristik jednotlivých kostí.	Bi2323, Bi6868, Bi3181, Bi1231
5 BA-BIO-05	Nervový systém člověka, rozdělení, funkce, specifika	Odpověď by měla obsahovat shrnutí funkce nervového systému člověka a jeho dělení dle ontogenetických, funkčních a strukturních hledisek. Studující stručně definuje každý ze základních celků a je schopen v přehledu popsat stavbu a funkci jednotlivých hierarchických jednotek - například diencephalon nebo nervus facialis.	Bi2323, Bi2324, Bi3181, Bi3233

Bc_Biologická_A_Popis

6	BA-BIO-06	Stavba a funkce lidského mozku, přehled a specifika člověka	Odpověď by měla obsahovat rozdělení mozku člověka dle ontogenetických, funkčních a strukturních hledisek. Studující je schopen stručně definovat a popsat každý ze základních oddílů mozku. Je schopen definovat funkci mozku, která jsou specifická pro náš druh, a základní přehled adaptačních evolučních procesů, které tyto funkce umožnily.	Bi2323, Bi2324, Bi3181, Bi3233
7	BA-BIO-07	Lidské smysly, přehled a specifika člověka	Studující vyjmenuje jednotlivé smysly, jejich orgány (periferní) i centra (korová). U jednotlivých smyslů je schopen podat základní charakteristiku smyslového orgánu, nervy, které vedou informace do korového centra v mozku a také stručně charakterizovat záznam a zpracování informace.	Bi2323, Bi2324, Bi3181, Bi3233
8	BA-BIO-08	Cévní systém člověka, přehled a specifika člověka	Odpověď by měla zahrnovat popis funkce cévního (kardiovaskulárního) systému člověka, rozdělení na dva typy oběhů v lidském těle. Dále by měla odpověď zahrnovat rozdělení na aktivní orgán kardiovaskulárního systému (se základním popisem) a oběhový systém (řečiště) s definicí dvou základních typů a rozdílů mezi nimi.	Bi2323, Bi2324, Bi3181, Bi2232
9	BA-BIO-09	Trávicí systém člověka, přehled a specifika člověka	Studující v odpovědi popíše primární funkci trávicího systému člověka a jeho základní dělení. Odpověď by měla zahrnovat obecnou společnou stavbu stěny dutých orgánů, specifika a rozdíly u jednotlivých orgánů a jejich funkce.	Bi2323, Bi2324, Bi3181, Bi2232
10	BA-BIO-10	Reprodukční systém člověka, přehled a specifika člověka	Studující v odpovědi popíše primární funkci reprodukčního systému muže a ženy a jeho základní dělení. Odpověď by měla zahrnovat charakteristiku mužských a ženských pohlavních žláz, tvorby gamet, jejich transportu (a k tomu sloužících orgánů) k místu splnutí.	Bi2323, Bi2324, Bi3181, Bi2232

11	BA-BIO-11	Funkce lidského skeletu, kostí a kostní tkáně	Studující popíše každou ze základních funkcí lidského skeletu - expanzivní růst a tvar těla, opora a ochrana, pohyb a biomechanika, metabolismus a úložiště minerálů a cizích látek, hematopoéza, endokrinní funkce	Bi6868, Bi3181, Bi1231
12	BA-BIO-12	Mikrostruktura kostní tkáně	Základní popis složení kostní tkáně - buněčná a nebuněčná složka. Popis a funkce jednotlivých druhů buněk kostní tkáně. Mezibuněčná kostní hmota – složení kostní matrix. Kolagen a jeho význam při stavbě kostní tkáně. Základní typy kostní tkáně na histologické úrovni. Kompaktní a spongiosní kostní tkáň – podobnosti a rozdíly na makroskopické úrovni.	Bi2323, Bi6868
13	BA-BIO-13	Ontogeneze kosti a kostní tkáně, epigenetické znaky na kostře	Studující popíše vývoj kostry v prenatálním období, vysvětlí tkáňový původ kostí a zubů a proces osteogeneze a histogeneze tvrdých zubních tkání. Charakterizuje kostru novorozence a vysvětlí mechanismus růstu a vývoje kostí a zubů v postnatálním období. Shrne zásadní rozdíly v jednotlivých fázích ontogeneze z hlediska vývoje a růstu kostry od narození do dospělosti a věkové změny ve stáří. Popíše specifika životní historie člověka a charakteristiky lidského modelu ontogeneze z hlediska evoluce.	Bi2323, Bi6868, Bi2324
14	BA-BIO-14	Metabolismus kostní tkáně	Studující vysvětlí pojem metabolismus a shrne metabolické funkce lidského skeletu, popíše nejdůležitější minerály, makro- a mikroprvky v metabolismu kosti. Popíše působení hlavních hormonů metabolismu vápníku a fosforu a dalších systémových hormonů, které ovlivňují kosterní soustavu. Vysvětlí integraci osteoklastů a osteoblastů v metabolických procesech a popíše projevy poruch rovnováhy resorpce a novotvorby kosti.	Bi6868, Bi3181
15	BA-BIO-15	Patologie kosterní soustavy	Studující vysvětlí pojem paleopatologie, čím se zabývá a jaké metody využívá. Uvede základní klasifikaci patologických stavů a traumat kostry člověka, popíše vrozené anomálie a malformace, osteodysplázie, kostní nádory, zánětlivá a nezánnětlivá onemocnění postihující kosterní systém, jejich původce nebo příčiny a projevy na kostře. Vysvětlí mechanismus poranění a hojení kostí a zubů, rozliší posttraumatické stavy, pseudopatologie a patologie kostry spojené se stárnutím organismu.	Bi6868

16	BA-BIO-16	Evoluční aspekty lidského skeletu	Studující vysvětlí systémově-evoluční přístup při studiu kostry člověka. Popíše rozdíly skeletu nižších a vyšších primátů a specifika skeletu člověka. Vysvětlí koncepci funkčně morfologických komplexů v procesu antropogeneze. Popíše rozdíly ve stavbě skeletu archaických homininů, australopitéků, zástupců rodů Homo a neandrtálců od anatomicky moderního člověka. Vysvětlí, co jsou a jak se projevují evoluční jizvy na kostře člověka.	Bi6868, Bi2251
17	BA-BIO-17	Variabilita lidského skeletu	Studující popíše hierarchickou strukturu variability lidského skeletu a faktory ovlivňující morfologické vlastnosti kosterní soustavy, uvede, jaké základní vlastnosti kostry člověka vykazují variabilitu a jaké jsou základní ukazatele variability na kostře. Vysvětlí, co označuje pojem plasticita kosterní soustavy, jak se liší od adaptace, jak popisujeme změny morfologické variability, co jsou epigenetické znaky na kostře a jaký význam mají v kontextu kosterní antropologie.	Bi6868
18	BA-BIO-18	Tafonomie kostí a kostní tkáň	Studující vysvětlí pojem tafonomie, čím se zabývá a jaké postupy využívá. Uvede možné způsoby datování nálezů a limity jednotlivých metod. Vysvětlí pojmy tafonomická analýza a historie, tafonomický model, události, procesy, popíše působení a projevy různých tafonomických činitelů na proces rozkladu a dekompozici těla. Popíše tafonomii kosti a faktory ovlivňující destrukci kosti, zvětrávání a zachovalost kosterních pozůstatků.	Bi6868
19	BA-BIO-19	Antropometrie – nástroje, postupy a využití	Odpověď by měla obsahovat základní dělení antropometrických význačných bodů a jimi definovaných rozměrů. Studující by v odpovědi měl být schopen vypovědět o významu skupin rozměrů v komplexnějších metodách aplikovaných v antropologii. Studující by měl být schopen popsat také etický aspekt.	Bi3200, Bi7351, Bi8352
20	BA-BIO-20	Somatoskopie – hodnocení nemetrických znaků a jejich variability	V odpovědi by měla zaznít významnost individuální variability nemetricky hodnocených znaků živého člověka v antropologii. Měl by zaznít popis metodiky, oblastí, které jsou na těle vizuálně hodnoceny a jejich významu pro praxi. Studující by měl být schopen popsat také etický aspekt.	Bi7351, Bi8352

21	BA-BIO-21	Hodnocení somatotypu a výživového stavu	Studující popíše metodické přístupy, které je možno využít k hodnocení typu tělesné stavby. Specificky se bude věnovat metodice somatotypu (Heath-Carter), postupu, rozšíření a využití v antropologické a klinické praxi.	Bi7351, Bi8352
22	BA-BIO-22	Biologický věk, odhad finální výšky postavy u dětí	Studující popíše koncept biologického věku a vztah k věku chronologickému. Podá výčet metodických přístupů, které je možno využít k hodnocení biologického věku. Popíše vzájemný vztah jednotlivých facet biologického věku a dále zhodnotí aplikaci v antropologické a klinické praxi.	Bi7351, Bi8352
23	BA-BIO-23	Dentální antropologie – chrup, zuby a jejich využití v antropologii	Studující vysvětlí obsah oboru dentální antropologie, popíše specifické znaky zubů ve srovnání s kostí z hlediska studia skeletu v antropologii. Odpověď by měla zahrnovat popis stavby zubu z hlediska makrostruktury a mikrostruktury, základní morfologické charakteristiky jednotlivých typů zubů, stavbu chrupu a evoluční aspekty vývoje lidského chrupu, charakteristiku chrupu člověka a změny dentice v průběhu ontogeneze (mechanismus vývoje zubů, změny čelistí, dentice a zubů v průběhu života).	Bi7351, Bi8352
24	BA-BIO-24	Dermatoglyfika – kůže, dermatoglyfy, jejich vznik, variabilita a využití	Student vysvětlí význam termínu dermatoglyfika, popíše předmět jejího studia, kdy v ontogenezi tyto struktury kůže vznikají a co je jejich základem na histologické úrovni. Dále uvede, jaké znaky (kvalitativní a kvantitativní) standardně rozlišujeme při hodnocení těchto útvarů kůže, stručně zmíní, jaká je jejich variabilita u člověka, které obory je využívají a za jakým účelem.	Bi5402, Bi3233
25	BA-BIO-25	Metody pro odhad tělesné výšky a proporcí člověka z kosterního nálezu	Student vysvětlí význam odhadu výšky postavy a proporcí těla v antropologii historických i současných populací a problémy, se kterými je odhad spojen. Popíše inter- a intraindividuální variabilitu ve výšce postavy a vnitřní a vnější faktory, které mají na tuto variabilitu vliv. Bude znát základní typy metod pro odhad výšky postavy z kostry, jejich možnosti, ale také limity.	Bi7351, Bi8352

26	BA-BIO-26	Metody pro odhad dožitého věku na kostře člověka	Student představí problematiku odhadu dožitého věku jako osteologické metody a význam provádění tohoto odhadu ve výzkumu historického i moderního kosterního materiálu. Představí různé typy metod pro odhad dožitého věku, specifikuje ontogenetické fáze, pro které jsou různé metody vhodné, uvede jejich možnosti a limity a praktický postup při provádění odhadu.	Bi7351, Bi8352
27	BA-BIO-27	Metody pro určení pohlaví na kostře člověka	Student vysvětlí podstatu pohlavní dvojitvornosti skeletu i její míru, a to s ohledem na anatomickou distribuci i ontogenetické změny. Popíše základní metody určení pohlaví z kostry, znaky, ze kterých tyto metody vycházejí, i proces použití těchto metod.	Bi7351, Bi8352
28	BA-BIO-28	Metody pro určení populační afinity na kostře člověka	Představen bude aktuální pohled na mezipopulační biologickou variabilitu současného člověka s ohledem na provádění odhadu populační příslušnosti z kostry a její sociální i právní aspekty. Představeny budou principy fungování metod pro odhad populační příslušnosti/afinity, jejich možnosti i omezení a jejich praktické použití.	Bi7351, Bi8352
29	BA-BIO-29	Metody terénního antropologického výzkumu pohřebišť	Student popíše, jak se postupuje při provádění terénního antropologického výzkumu. Vysvětlí právní rámec terénního výzkumu, obecné postupy odkryvu, dokumentace a vyzvednutí kosterního materiálu i specifika výzkumu nálezů z různých období lidských dějin.	Bi2424, Bi8352, Bi6502
30	BA-BIO-30	Základní statistické metody při hodnocení antropologických dat	Student prokáže znalost statistických postupů, které jsou používány pro vyjádření a hodnocení variability v kontinuálních i kategoriálních proměnných v antropologii. Především se bude věnovat nástrojům popisné statistiky, nástrojům pro vyjádření vztahu mezi proměnnými a jednorozměrným metodám pro hodnocení rozdílů mezi skupinami. Bude mít povědomí o statistických základech antropologických metod.	Bi3200, MAS01, MAS01, Bi3200

Bc_Sociokulturní_A_Seznam

Číslo	Kód otázky	Název tématu
1	BA-SOC-01	Předmět, teorie a metoda antropologie, subdisciplíny antropologie, model obecné antropologie
2	BA-SOC-02	Antropologické směry a školy v 19. - 21. století
3	BA-SOC-03	Metody výzkumu a analýzy dat v sociokulturní antropologii
4	BA-SOC-04	Metody terénního archeologického výzkumu
5	BA-SOC-05	Metody laboratorních analýz archeologických nálezů
6	BA-SOC-06	Kultura jako základní antropologický pojem
7	BA-SOC-07	Vztah ekosystému a lidské kultury
8	BA-SOC-08	Přehled lidských subsistenčních strategií člověka
9	BA-SOC-09	Jazyk, myšlení a písmo
10	BA-SOC-10	Symbolismus, rituály a náboženské představy člověka
11	BA-SOC-11	Ekonomické chování člověka; směna, dar a koupě
12	BA-SOC-12	Základní pojmy sociální antropologie: příbuzenství, rodina, manželství, domácnost
13	BA-SOC-13	Sociální uspořádání lidských skupin
14	BA-SOC-14	Přehled periodizace prehistorie a lidských dějin na našem území
15	BA-SOC-15	Nejstarší lovci-sběrači v Evropě
16	BA-SOC-16	Komplexní lovecko-sběračské společnosti v paleolitu a mezolitu
17	BA-SOC-17	Vznik zemědělství celkově a příchod zemědělství do střední Evropy
18	BA-SOC-18	Počátky využití kovů celkově a jejich první rozšíření v Evropě, eneolit a doba bronzová
19	BA-SOC-19	Společnost a kultura doby železné na našem území, Keltové, doba římská a stěhování národů
20	BA-SOC-20	Vznik nejstarších starověkých civilizací a jejich charakteristika
21	BA-SOC-21	Starověký Egypt a jeho specifika
22	BA-SOC-22	Základy euroamerické civilizace – antické Řecko
23	BA-SOC-23	Základy euroamerické civilizace – antický Řím
24	BA-SOC-24	Počátky Slovanů ve střední Evropě, Velká Morava
25	BA-SOC-25	Počátky českého státu na Moravě
26	BA-SOC-26	Ekonomika a hmotná kultura vrcholného středověku
27	BA-SOC-27	Středověká společnost ve střední Evropě
28	BA-SOC-28	Životní cyklus člověka od narození do smrti v raném novověku
29	BA-SOC-29	Život na vesnici a ve městě v raném novověku
30	BA-SOC-30	Aktuální trendy ve výzkumu člověka a kultury, kultura a společnost v globalizovaném světě

Bc_Sociokulturní_A_Popis

Kód otázky	Název tématu	Adekvátní odpověď by měla zahrnovat	Předměty
1 BA-SOC-01	Předmět, teorie a metoda antropologie, subdisciplíny antropologie, model obecné antropologie	Studující definuje pojem antropologie, jeho pojetí, zaměření, předmět a metody studia. Uvede základní antropologické disciplíny (předmět výzkumu, metody a příklady). Na modelu obecné antropologie stručně definuje současné pojetí antropologie a vysvětlí základní pojmy holismus, komparace a interdisciplinarita v antropologii.	Bi1251, Bi3200
2 BA-SOC-02	Antropologické směry a školy v 19. - 21. století	Studující stručně představí hlavní vývojové proudy (školy a směry) evropské a americké antropologie, definuje základní premisy jednotlivých přístupů, podobnost a odlišnosti mezi americkou a evropskou antropologickou tradicí. Dále definuje současné trendy při studiu člověka, společnosti a jazyka.	Bi1251
3 BA-SOC-03	Metody výzkumu a analýzy dat v sociokulturní antropologii	Studující popíše základní metodické přístupy sběru dat v terénu, definuje pojem etnografie. Dále stručně charakterizuje jednotlivé fáze terénního výzkumu, výsledek a interpretaci získaných dat. Definuje kulturní šok.	Bi1251
4 BA-SOC-04	Metody terénního archeologického výzkumu	Studující stručně popíše základní metodiku archeologického výzkumu od prospekce až po interpretaci výzkumu. Stručně charakterizuje nedestruktivní a destruktivní postupy, výhody a nevýhody jednotlivých přístupů.	Bi2424, Bi6502
5 BA-SOC-05	Metody laboratorních analýz archeologických nálezů	Studující popíše postup zpracování archeologického a osteologického materiálu, proces a metody čištění, restaurace a základní dokumentační metodiky. Upozorní na nedostatky při práci s materiálem a na možnosti eliminace ztráty informací při laboratorním zpracování. Dále stručně charakterizuje laboratorní práci při odběru vzorků (DNA, izotopy ad.).	Bi3170, Bi7351
6 BA-SOC-06	Kultura jako základní antropologický pojem	Studující definuje pojem kultura - Tylorova definice, syntetická definice a současný přístup pojetí pojmu. Kultura jako adaptace k ekosystému, kultura jako nadindividuální sociální fakt, kultura jako umělý antropologický pojem, archeologická kultura. Dále charakterizuje výhody a nevýhody používání pojmu a jeho proměny v globalizovaném světě.	Bi1221, Bi1251
7 BA-SOC-07	Vztah ekosystému a lidské kultury	Studující definuje kulturu jako formu adaptace k přírodnímu prostředí, jak se lidé chovají při zajištění základních životních/materiálních potřeb. Charakterizuje pojem kulturní ekologie a kulturní materialismus, včetně uvedení několika konkrétních příkladů (potravinová tabu, technologický rozvoj, forma přibuzenství ad.).	Bi3170

Bc_Sociokulturní_A_Popis

8	BA-SOC-08	Přehled lidských subsistenčních strategií člověka	Studující stručně představí základní subsistenční strategie člověka. Definuje rozdíly ve velikosti skupin, formě používané technologie, typu příbuzenství, pohlavních rolí a významu symbolické kultury (náboženství, politické uspořádání, ekonomické chování ad.)	Bi1221
9	BA-SOC-09	Jazyk, myšlení a písmo	Studující charakterizuje roli jazyka z lingvisticko-antropologické perspektivy, vztah jazyka a myšlení a jeho sociální/kulturní normativní funkci. Dále se zaměří na funkci jazyka jako formy komunikace, k čemu jazyk slouží a jaká je jeho evoluční a adaptační funkce. Charakteristika písma jako formy komunikace a symbolického znakového systému. Původ písma a jeho první použití.	Bi1221
10	BA-SOC-10	Symbolismus, rituály a náboženské představy člověka	Studující stručně definuje pojmy rituál, magie, čarodějnictví a kouzelnictví. Charakterizuje jakou roli hrají rituály ve společnosti, včetně formy komunikace pomocí symbolického chování. Popíše jakou roli má ve společnosti náboženství, rozdíl mezi sakrálním a profánním, mezi čistotou a nebezpečím. Stručně popíše přechodový rituál a jeho jednotlivé fáze.	Bi1221
11	BA-SOC-11	Ekonomické chování člověka; směna, dar a koupě	Studující charakterizuje ekonomické vztahy ve společnosti ve vztahu k ekosystému, symbolickému chování a vzniku sociální nerovnosti. Definuje základní ekonomické systémy založené na směně, darování a reciprocitě. Jasně definuje významné socioekonomické směnné systémy (kula, potlač, dluh) z funkcionalistické a symbolické perspektivy.	Bi1221
12	BA-SOC-12	Základní pojmy sociální antropologie: příbuzenství, rodina, manželství, domácnost	Studující jasně definuje problematiku příbuzenství v antropologii, především pojmy rodina, manželství, postmaritální rezidence a formy směny při uzavírání sňatku. Dále se zaměří na vztah mezi biologickým a kulturním příbuzenstvím z pohledu příbuzenského výběru (kin selection) a teorie o stejném původu. Stručně popíše současné formy příbuzenství (homoparentalita, surrogace, transnacionální adaptace ad.).	Bi1221, Bi1251
13	BA-SOC-13	Sociální uspořádání lidských skupin	Studující stručně definuje základní společenské jednotky rozdělené do dvou hlavních skupin (centralizované a necentralizované skupiny). Z každé skupiny si vybere po jednom příkladu a ten podrobněji popíše (velikost skupiny, hierarchizace, role pohlaví, ekonomická a kulturní adaptace ad.).	Bi1221, Bi1251
14	BA-SOC-14	Přehled periodizace prehistorie a lidských dějin na našem území	Studující provede základní periodizaci vývoje lidské kultury v globálním aspektu. Dále se zaměří na nejstarší doklady přítomnosti člověka na území ČR, včetně jeho kulturních projevů (artefakty, sídliště, pohřební ritus).	Bi1251, Bi3170

Bc_Sociokulturní_A_Popis

15	BA-SOC-15	Nejstarší lovci-sběrači v Evropě	Studující charakterizuje neandertálce, jejich biologické a kulturní vlastnosti, doklady přítomnosti na území ČR, dále se zaměří na přítomnost prvních skupin anatomicky moderního člověka ve střední Evropě a jejich kulturní odlišnosti od neandertálců. Stručně popíše biologický a kulturní kontakty mezi neandertálci a moderním člověkem.	Bi1251, Bi2251, Bi3170
16	BA-SOC-16	Komplexní lovecko-sběračské společnosti v paleolitu a mezolitu	Studující se zaměří na archeologickou a kulturní charakteristiku mladopaleolitických lovců sběračů, definuje jejich každodenní život, formu sídlení, technologie, ekonomiku a kulturní projevy v podobě artefaktů a pohřební rítus. Pozornost zaměří především na technologické inovace (kamenné nástroje, keramika, aj.).	Bi3170, Bi2251, Bi3170
17	BA-SOC-17	Vznik zemědělství celkově a příchod zemědělství do střední Evropy	Studující se zaměří na archeologickou a kulturní charakteristiku neolitických zemědělců, definuje jejich každodenní život, formu sídlení, technologie, ekonomiku a kulturní projevy v podobě artefaktů a pohřební rítus. Pozornost bude věnovat především technologickým inovacím. Dále stručně popíše původ a rozšíření zemědělství a související změny v biologických a kulturních vlastnostech člověka (nárůst populace, sedentarita, nárůst infekčních chorob, tělesné změny, sociální nerovnost, obchod).	Bi3170
18	BA-SOC-18	Počátky využití kovů celkově a jejich první rozšíření v Evropě, eneolit a doba bronzová	Studující se zaměří na archeologickou a kulturní charakteristiku eneolitu a doby bronzové, definuje jejich každodenní život, formu sídlení, technologie, ekonomiku a kulturní projevy v podobě artefaktů a pohřební rítus. Pozornost bude věnovat především technologickým inovacím, využívání mědi a bronzu.	Bi3170
19	BA-SOC-19	Společnost a kultura doby železné na našem území, Keltové, doba římská a stěhování národů	Studující se zaměří na archeologickou a kulturní charakteristiku doby železné, definuje jejich každodenní život, formu sídlení, technologie, ekonomiku a kulturní projevy v podobě artefaktů a pohřební rítus. Pozornost zaměří především na technologické inovace, využívání železa. Střet civilizací a rozmach keltské společnosti, konec Keltů na našem území, doba římská a období stěhování národů: základní časové vymezení a hlavní společenské/populační procesy.	Bi3170
20	BA-SOC-20	Vznik nejstarších starověkých civilizací a jejich charakteristika	Studující se zaměří na vymezení základních pojmů a kulturní charakteristiku nejstarších civilizačních projevů starověkých kultur, kulturní projevy, pohřební rítus, inovace a změny ve formě osídlení (nejstarší města). Pozornost rovněž zaměří na doklady nejstaršího písma, jeho charakteristiku, vývoj a význam pro formování nejstarších civilizací.	Bi4260

Bc_Sociokulturní_A_Popis

21	BA-SOC-21	Starověký Egypt a jeho specifika	Studující představí specifické přírodní podmínky a jejich vliv na kulturní vývoj starověkého Egypta. Zaměří se zejména na problematiku mumifikace, pohřebního ritu, náboženských představ a společenského uspořádání. Pozornost věnuje probíhajícímu nedestruktivnímu výzkumu jedinečných projevů této kultury, zejména antropologickým nálezům a jejich vědeckému potenciálu.	Bi4260
22	BA-SOC-22	Základy euroamerické civilizace – antické Řecko	Studující nejprve charakterizuje specifické přírodní podmínky ve východním Středomoří (tektonická činnost, zdroje surovin a vody, aj.) a poté se zaměří na charakteristiku minojské a mykénské kultury z hlediska forem osídlení, pohřebního ritu, písma a kulturních projevů. Dále představí nejvýznamnější kulturní projevy starověkého Řecka (filozofie, umění, kultura, mytologie, pohřební ritus a náboženské představy) a jeho přínos pro euroamerickou civilizaci.	Bi4260
23	BA-SOC-23	Základy euroamerické civilizace – antický Řím	Studující stručně představí římskou civilizaci, její základy a specifika, které umožnily přerod osady pastevců v jedno z největších impérií a multikulturní fenomén s jednotným kulturním projevem. Dále se zaměří na pohřební ritus, náboženské představy a charakteristické civilizační projevy a inovace (stavitelství, vojenství, umění, písemnictví, právo a správa) a na odkaz římské civilizace pro euroamerickou civilizaci.	Bi4260
24	BA-SOC-24	Počátky Slovanů ve střední Evropě, Velká Morava	Studující se zaměří na archeologickou a kulturní charakteristiku slovanské společnosti, definuje jejich každodenní život, formu sídlení, technologie, ekonomiku a kulturní projevy v podobě artefaktů a pohřební ritus. Pozornost zaměří na otázky původu Slovanů, kulturní a politickou emancipaci a charakterizuje Velkou Moravu (vznik, forma, společnost, zánik). Dále popíše šíření a projevy křesťanství v raném středověku.	Bi5110
25	BA-SOC-25	Počátky českého státu na Moravě	Studující se zaměří na archeologickou a kulturní charakteristiku společnosti po zániku Velké Moravy, definuje jejich každodenní život, formu sídlení, technologie, ekonomiku a kulturní projevy v podobě artefaktů a pohřební ritus. Pozornost zaměří na snahy ustanovit český stát na Moravě, kulturní a politickou emancipaci lokálních center a počátku vrcholně středověké společnosti (vznik, forma, společnost, zánik).	Bi5110
26	BA-SOC-26	Ekonomika a hmotná kultura vrcholného středověku	Studující se zaměří na hlavní ekonomické zdroje středověké společnosti, popíše hierarchizaci středověké společnosti a jejich ekonomické postavení. Definuje středověké město. Dále stručně popíše hmotnou kulturu v jednotlivých společenských vrstvách.	Bi5110

Bc_Sociokulturní_A_Popis

27	BA-SOC-27	Středověká společnost ve střední Evropě	Studující stručně popíše středověkou společenskou hierarchizaci a charakterizuje jednotlivé společenské vrstvy z pohledu ekonomických aktivit, právního postavení a každodenní kultury.	Bi5110
28	BA-SOC-28	Životní cyklus člověka od narození do smrti v raném novověku	Student popíše základní etapy života lidí v období raného novověku. Porod a rané dětství (dětská úmrtnost, tehdejší "vědecké" poznatky vs. pověrečné představy v období kolem porodu. Dětství a dospívání (vnímání dětí ve společnosti, vztahy rodičů a dětí, výchova a vzdělávání dětí). Sňatek a manželství (námluvy, předšňátkové rituály a tradice, vlastní sňatek, věno, manželské soužití, konflikty, rozvod). Stáří (vymezení stáří, vnímání starých lidí ve společnosti, zabezpečení na stáří). Umírání, smrt a pohřeb (pohled na smrt, ars moriendi, memento mori, pohřební praktiky a rituály).	Bi6460
29	BA-SOC-29	Život na vesnici a ve městě v raném novověku	Vesnice a její obyvatelé – typy vesnic z hlediska jejich prostorového uspořádání, struktura vesnického obyvatelstva, vesnická samospráva, vztahy s měšťany, církví a šlechtou. Míra urbanizace v rámci Evropy a její proměny v období raného novověku. Velikost a typy měst z hlediska jejich právního statusu a hospodářských funkcí. Základní typy městských sítí (Čechy vs. Morava). Proměna statusu měst pod vlivem raně novověkého státu. Obyvatelé měst.	Bi6460
30	BA-SOC-30	Aktuální trendy ve výzkumu člověka a kultury, kultura a společnost v globalizovaném světě	Studující zaměří svou pozornost na aktuální postavení antropologie jako vědecké disciplíny, definuje aktuální výzvy antropologického výzkumu, stručně popíše metodiku práce a terénního výzkumu globální společnosti. Dále si vybere jednu z aktuálních globálních výzev a stručně popíše, jak tuto výzvu bude studovat a interpretovat.	Bi1221